

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] contra impedientes et turbatores celebrationes synodoru[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

septimanas permāserit. ex tunc benefi-
cio si quod habet cū cura vel sine cura
ipso facto sit priuatus et idē beneficium
in plerumque inabilis ad rehabendū ex-
istat. si vero aliquod beneficium non ha-
buerit sit inabilis ad habendum. Con-
tra iudicem vero et scabinos qui se de
hmoi iudicio vel causa introuiserint p-
cedatur sicut superius in proximo ca-
pitulo est expressum.

Et similiter contra occupantes bon-
na ecclesiarum pcedat.

Item damnantes et sub interminatio-
anathematis prohibentes detestabile
statutum inno errorem a quibusdam laicis
contra libertatem ecclesiasticā introdu-
ctum videlicet ut si laicus causam habet
contra clericū vel ecclesiam conuentua-
lem seu monasterium vel quācūq; aliā
domū religiosam. idemq; clericus vel
etiam possessiones vel alia bona habet
in districtu iudicis secularis. laicus ipse
vel iudex cōpellit clericū vel ecclesiaz
coram seculari iudicio litigare ratione
possessionū vel bonorū eorundē. Et ipse
iudex secularis diē assignat clerico vel
ecclesie ad litigandū coram eo. ad quem
si nō uenerit sicut nec tenetur vel ue-
niens coram eo noluerit litigare bonis
suis priuat eundem. plurimas alias ab-
usones in his et consimilibus cōmittē-
do. Statuimus in hoc casu idem tam p-
adorem q; iudicem et scabinos obserua-
ri quod diximus de laico clericum tra-
hente ad iudiciū seculare. Et iudicibus
ipsis et scabintis hmoi factū nō reuocā-
tibus et alias nō satisficientibus cōpel-
tencer infra tridū post monitionē ab
ordinario faciendā locus ubi hoc con-
tingit ecclesiastico sit suppositus interd-
ctio. Quo durante p quidenā superior si-
ue dñs illius iudicis et scabinozū mo-
neatur per ordinariū ut tale forefactū
procures reuocari. et factat infra septē

dies post ipam monitionem emendant.
Alioquin cōtra superiorem siue dominū
pcedatur pnt in statuto cōtra inductor-
res manū in clericos de nobilibus et
dñis est expressum.

Et similiter contra occupantes bona
ecclesiarum procedatur.

Item eodē modo statuimus cōtra
occupātes seu seculari iudicio bo-
na ecclesiarum arrestantes vel ecclesi-
asticaz psonaz procedi et idē obseruari.

Et iudices ecclesiastici laicis cōtra cle-
ricos causam habentibus faciant iusti-
ciam. expeditam.

Item ne laici occasione habeant de de-
fectu iusticie contra clericos querelan-
di. statuimus sub pena excoicationis fir-
miter precipientes. ut prelati seu ordi-
narij clericorū et ecclesiarū. laicis con-
tra ipsos clericos vel ecclesias causam
habentibus faciant eū requisiti fuerint
fm cōsuetudinem capitulorū si fuerit in
ecclesia collegiata. et alias de clericis. nō
existētibz de collegio fm ius scriptū
vel cōsuetudinariū iusticiā expeditam.

Contra impediētes et turbatores ce-
lebrationes sanctarū synodorū.

Item statuimus ut prelati et ordinarij
iudices nre ciuitatis et diocef in termi-
nis corū iurisdictioni subiectis synodū
suā q ad hoc tenent obseruēt per se vel
per alios congruis tēpibus ab ipsis pre-
latis pnt expedire uiderit p-figēdis
et que corrigenda vel reformanda oc-
currūt. corrigant et reforment et oēs in
ecclesia illa et prochia in qua synodus
celebrāda fuerit. quēscūq; eis fuerit denū-
ciata ad ecclesiaz et synodū ueniāt obe-
diēter. et iura synodalia obseruēt rene-
renter nō obitante aliqua occasiōe vel

B 4.

consuetudine contraria quā corruptela
 n̄ putamus et penitus reprobamus. So
 li tñ nobiles excipiant qui ad n̄raz sy
 nodū noscunt specialiter pertinere. Si q̄
 vero laicorū q̄ hoc venire presumpser
 rint. et in hoc mādato ip̄i p̄lati sine or
 dinarij nō obedierint sn̄az excoicari
 onis quā in his scriptis in ip̄os ferim⁹
 ip̄o facto vel occasione incurrat et excoi
 municati singulis diebus dñicis et festi
 nis p̄ plebanos corū et alios put hoc p̄
 lato ip̄i expedire videbit vsq̄ ad satisf
 factiōē cō dignā publice nūciantur. Si
 vero multitudo prochie fuerit in causa
 seu in culpa. locus ille in quo synodus
 vel iura synodalia impediri cōtingit sic
 ip̄o facto ecclesiastico suppositus. inter
 dicto qd̄ nō relaxetur nisi de hoc iustiss
 timū fuerit cōpetenter. Nobilibus ne
 h̄mōi synodos vel iura synodalia impe
 dian sub pena excoicariōis late sentē
 tie firmiter prohibemus.

Et p̄lati iurisdictione sua libere utā
 in terminis eorū iurisdictioni subiectis

Item ne delicta seu cōmissa subditorū
 maneant impunita. et ex hoc tribuat au
 dacta delinquendi. Statuimus vt p̄re
 lati in terminis eorū iurisdictioni subiecti.
 sua iurisdictione libere utantur tam in
 correctione q̄ in iudicio et si aduerfati
 one ac alijs que ad hoc videbuntur ex
 pedire. nec in his alter ab altero impedi
 tur sed iunctur. Et si aliquē sententia a
 prelato in suū subditū p̄pter ip̄ius ex
 cessus prolate fuerint ille sine ab his p̄
 latis inuolabiliter vsq̄ ad satisfactio
 nem cō dignā obseruent et etiā executi
 onis si opus fuerit demandentur.

Et iudices ecclesiastici fraudem in
 iudicijs suis nō committant.

Item statuimus vt iudices ecclesiastici
 in iudicijs sine causis officij suū solū de
 um et iusticiam p̄re oculis habentes si

deliter exequatur. Et si scienter p̄ grā
 tiaz vel per sordes aliquā partū in cau
 ijs contra iusticiā leserint p̄ct̄ penas a
 iure statutas quibus subiacēt ip̄o facto
 incurrat sn̄az excoicariōis a nobis la
 tam in his scriptis et nihilominus p̄ su
 periorē q̄ eos si opus fuerit ad graui
 ra procedatur.

Ne iudices ecclesiastici se de causis
 ad forū seculare spectantib⁹ introrūnt.

Item statuim⁹ vt de causis ad
 forū seculare spectantib⁹. iudices
 ecclesiastici se nullatenus introrū
 mittant. sed q̄ cito inter litigantes de
 hoc exceptū fuerit corā ip̄is iudicibus
 ecclesiasticis. et ostēsum sicut de iure fu
 erit faciendū causam ad iudicem secular
 rem remittere nō postponāt.

Contra impediētes ecclesiasticorū
 iudicium iurisdictionem et executiones
 sententiarū.

Item ne iurisdictionē iudicij ecclesiast
 icorū sine ordinarij fuerit sine delegati a
 secularibus iudicibus vel personis imp
 pedi. et ex hoc sicut a plurib⁹ intent
 tur dissolui p̄tingat nerū seculare
 discipline. Statuim⁹ vt null⁹ seculariū
 sine nobilis fuerit aut qualiscūq̄ eccles
 iasticorū iudicij iurisdictionē intractat
 ionibus monitionib⁹ denūciatōib⁹ ex
 ecutōib⁹ ac alijs modis qd̄ iurisdictionē
 ecclesiastica exerceatur p̄ se vel p̄ aliū im
 pediat aliquatenus vel retardet. et qui
 cōtra hoc ausu temerario venire p̄sūp
 serit et monitus ab ordinario vel dele
 gato infra septē dies a tpe monitionis
 fide nō destiterit oino nec reuocauerit
 siquid in p̄iudiciū p̄missorū arcentur
 uerit sententiā excoicariōis quā in his
 scriptis ferimus in h̄mōi p̄sūp̄torū
 incurrat ip̄o facto quā excoicariōē si p̄
 quinquē dies cōtinuaciter sustinuerit